

Világosság

A ROMANIAI MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 március 2, szerda.

VI. ÉVFOLYAM, 49. SZÁM.

Városi és falusi dolgozók egészségvédelme

Betegsegélyző Pénztár... hatalmas, három-négyemeletes, központifűtéses, fényűzően berendezett palota, többszáz „divatosan” öltözött tisztviselővel. Az orvosi rendelők előtt hosszú sor arra várakozik, hogy a szigorú órához kötött rendelési idő alatt orvosi kezelésben részesüljön. Lázasan, súlyos fájdalommal várakozó dolgozók végül is képerces orvosi „tömegkezelésben” részesülnek, a laboránsok kiolvashatatlan írással pedig valami „csodaport” ír fel famentes papírból készült receptre és ezzel vége a rendelésnek. Az orvosáért pedig újabb sorbanállás, hosszú órák, sőt napok telnek el. Egyszer azért, mert a Betegsegélyző Pénztár gyógyszerárát az előirt por nincs meg, máskor pedig, ha folyékony orvosságról van szó, a biztosított nem hozott magával orvosságos üveget és ezért újra kell kezdenie a sorbanállást.

Ez volt a betegsegélyző mindaddig, amíg nem vette át helyét a demokratikus alapokra helyezett állami Társadalombiztosító Intézet, amely honyolult, bürokratikus formák és protekciórendszer helyett a dolgozó tömegek egészségvédelmét szolgálja. Ma már nincs szükség fényűzően berendezett hatalmas palotára, sem ezrekre menő tisztviselői karra, mert az állami társadalombiztosítás a szakszervezetek közvetlen vezetése és ellenőrzése alá került. Minden szakszervezeti csoportnak társadalombiztosítási felőse is van, aki örökösül azon, hogy a megbetegedett dolgozók orvosi kezelésben részesüljenek és megkapják mindazokat a jogokat, amelyeket az új társadalombiztosítási törvény biztosít számukra. A társadalombiztosítási felelős figyelme kiterjed arra, hogy csoportja melyik tagjának van szüksége orvosi kezelésre vagy különleges táplálkozásra és ellenőrzi azt, hogy ezt az orvosi kezelést megkapta-e. A műhely tisztasága, a tetőzet és az ablakok megjavítása, a szellőztető berendezések működésének ellenőrzése ugyancsak a társadalombiztosítási felelős feladata.

A földmunkás szakszervezetek szakszervezeti csoportjainak társadalombiztosítási felelősei is ugyanígy járnak el a földmunkások egészségének védelmében. A szakszervezeti bizottságok elintézik a biztosítottak segélykéréséért benyújtott kérelmeket, megszervezik a munkásoknak üdülőtelepekre való küldését, ellenőrzik a földmunkás szakszervezetek élkezdőinek működését és vigyáznak arra, hogy a munkaadók pontosan betartsák a törvény rendelkezéseit.

A társadalombiztosítás egész tevékenysége tehát a szakszervezetek közvetlen vezetése és ellenőrzése alá került. Az állam tehát megszabadul egy bürokratikus és igen költséges intézménytől, mint amilyen a régi Betegsegélyző Pénztár volt és ezt a hatalmas tisztviselői gépezetet ezer és ezer szakszervezeti aktivistával cseréli fel, akik ha kell, közmunkával dolgoznak a hivatalos munkaidőn kívül. A régi Betegsegélyző Pénztár költségvetésének hatalmas összegét ma már a dolgozó

tömegek egészségének védelmére és munkakörülményeinek megjavítására lehet felhasználni. Szülés esetén szabadságot kapnak a dolgozók és alapfizetésüket éppen úgy, mintha dolgoznának. A szülés után azonnal 3000 lej segélyt utalnak ki és kilenc hónapon át az anya szoptatási segély címén, alapfizetésének 50 százalékát kapja meg. Mindezeket a segélyeket a munkaadó vagy a vállalat minden alakisa nélkül, a születési anyakönyvi kivonat bemutatása mellett folyósítja.

Vajon a tőkés-földesuri rendszerek idején kapott-e ilyen segélyt az anya, aki gyermeket hozott a világra? Vajon melyik tőkés országban gondolnak ennyire az anyára és a gyermekre? Sehol és sohasem. Ebben is a szocializmus hazájának, a Szovjetunióknak példáját követjük, ahol életté tették a nagy Sztálin szavait: „A legértékesebb tőke az ember”.

Már az elmúlt nyáron — országunkban első esetben — több ezer dolgozó a havasokba vagy a tengerre mehetett pihenni. Mostantól kezdve, minden évben, egyre több és több dolgozót küldenek üdülőtelepekre nyaralni. Ami a múltban a tőkés-földesuri osztályok kiváltsága volt, ma már a dolgozó jogja, amely jogot az állami társadalombiztosítás adja meg.

Ma már a társadalombiztosító orvosa a háznál is felkeresi betegét, mert nem szükséges ezer és ezer bonyolult bejelentés és kéres megszerkesztése, hanem egyszerűen a társadalombiztosítási felelőst kell értesíteni.

A dolgozó megbetegedése esetén táppénzben részesül, amely fizetésének 50—100 százaléka között változik. Ezt a táppénzt megbetegedésének első napjától gyógyulásáig kapja, vagy rokkantság esetén a rokkantsági nyugdíj folyósításáig.

A dolgozó bármelyik kórházban vagy egészségügyi intézményben orvosi kezelésben részesülhet.

Országunkban a földmunkások először részesülnek társadalombiztosításban. A városi magánvállalatoknál, háztartásokban, mezőgazdasági munkáknál és magán-személyeknél dolgozó alkalmazottak táppénzét az illetékes szakszervezet mellett működő társadalombiztosítási bizottság jóváhagyása alapján az Állami Bank folyósítja. A magán-személyeknél alkalmazott, de falvakon dolgozó személyek táppénzét a szakszervezeti csoportok, vagy járási bizottságok mellett működő társadalombiztosítási szervek állapítják meg és az így megállapított táppénzt a helyi néptanácsok pénztáráról folyósítják.

Táppénz, szülési segély, betegség esetén szabadság, üdülés és nyugdíjhoz való jog, ez az, amit az új társadalombiztosítási törvény a dolgozóknak nyújt. Ezekért a jogokért évtizedeken át eredménytelenül harcolt a munkássztyálya. Ma már a kollektív munkásszerződés, az új bérfizetési rendszer, a munkajog a dolgozó tömegek életszínvonalának állandó emelését célozzák és mindezek hathatósan hozzásegítettek az Állami Terv teljesítéséhez és tulszárnyalásához.

GYÖNGYÜSSY DÁNIEL

A Demokrata Nők Világszövetsége kiáltványt intézett a világ nőihez

PÁRIS. — A Demokrata Nők Világszövetsége kiáltványt intézett a világ nőihez, melyben felszólította 56 ország több mint 80 millió nője nevében a világ nőit, hogy gyermekeik, népeik és az emberiség jövője érdekében vegyék fel a küzdelmet a háborus uszítókkal szemben a béke megvédéséért. A kiáltvány a tartós béke mellett foglal állást. Hangsúlyozza, hogy a földkerekség nőinek határozott fellépése, erős akarata, a háborus uszító imperialisták mesterkedéseinek a leleplezésével a világbéke egyik erős biztosítéka.

Az Angol Kommunista Párt Központi Bizottságának ülése

Angliának a Szovjetunióval és a népi demokráciákkal való szorosabb együttműködést sürgeti

LONDON. — Az Angol Kommunista Párt Központi Bizottságának kibővített plenáris ülésén több mint 300 kiküldött vesz részt Anglia különböző vidékeiről.

A plenáris ülést Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára nyitotta meg, aki a Központi Bizottságának a helyi és kerületi szervezetek által előterjesztett jelentése alapján tette meg összefoglaló jelentését.

A jelentés után élénk vita következett, melynek során különös figyelmet szenteltek az Angol Kommunista Párt és a Munkáspárt közötti kapcsolatoknak. — Nagy lelkesedést váltott ki Harry Pollittnek az a bejelentése, hogy az Angol Kommunista Pártnak az általános választásokon 100 képviselőjelölttel kell résztvennie, hogy ezzel is bebizonyítsák, hogy a reakciós Munkáspárt politikájának a helyettesítésére meg van az alkalom.

Az ipari vidékek képviselői felszólalásaikban rámutattak arra, hogy a dolgozók körében rendkívül nagy nyugtalanságot keltett Anglia teljes kiszolgáltatottsága az Egyesült Államokkal szemben és a munkanélküliek számának növekedése. A felszólalók beszédekben rámutattak Angliának a Szovjetunióval és a kelet-európai demokratikus államokkal való szorosabb kapcsolatainak a szükségességére és kifejezésre juttatták ama nézetüket, hogy a dolgozókat fel kell világosítani a Szovjetunió következetes békepolitikájáról. Ezeket az indítványokat az értekezlet általános helyesléssel magáévá tette. Finley, a skóciai hajóépítőipari munkások kiküldöttje beszédében elmondotta, hogy a hajóépítőipari munkásokat nyugtalanítja a munkanélküliség problémája. Gollen John, a Daily Worker szerkesztője a Központi Bizottság nevében jelentést olvasott fel, melyben Anglia gazdasá-

gi helyzetével foglalkozva, rámutatott arra, hogy a háboru utáni fellendülés korszaka a kapitalista országokban megszűnt és rohamos léptekkel haladnak a gazdasági válság felé. Robertson Marion skóciai kiküldött az angliai szakszervezetek vezetőinek a Szakszervezeti Világszövetségből való kilépésével kapcsolatban kijelentette, hogy ez az eljárás az angliai dolgozók teljes elárulását jelenti.

Jackson közismert újságíró Lisszenko szovjet akadémikus nagy horderejű munkáját méltatta, majd az Angol Nemzeti Diákszövetség Központi Bizottságának kiküldöttje Masson John az angol munkásgyermekek tanítási nehézségeire mutatott rá. Elmondta, hogy a munkásszarmazású diákok számára lehetetlenné teszi az egyetemre való bejutást. A munkásszarmazású ifjaknak csak mintegy 20 százaléka tanulhat felsőbb iskolákban és a kormány az erre vonatkozó alapokat állandóan csökkenti.

Paul Dutt, az Angol Kommu-

nista Párt Központi Bizottságának helyettes elnöke betérjesztette a Központi Bizottságának az imperializmus elleni harccal kapcsolatos jelentését. A jelentés rámutat arra, hogy az angliai krízis alapja az imperialista politikában keresendő. Hangsúlyozta, hogy tervet kell készíteni az angol kommunistáknak az angol gyarmati népek felszabadító harcában való részvételére. Allison George a munkástömegeknek az életszínvonal emelésére történő mozgósítását hangsúlyozta. Bencol, Nyugat-Afrika megbizottja kifejtette, hogy a gyarmatok „ugyanevezett fejlesztése” mögött az imperialisták féktelen kizsákmányolási tervei és a Szovjetunió elleni katonai támaszpontok létesítése húzódik meg.

Jacobs, a londoni szaktanács titkára bejelentette, hogy a londoni, birminghami, coventry-i és manchesteri szaktanácsok elítélik az angol szaktanácsok szövetsége vezetőiségének kommunistaellenes magatartását.

RENDDŐRI SEGÉDLET ELLENÉRE

Botrányba fulladt Churchill brüsszeli beszéde

BRÜSSZEL (Radior) — Az „Európa egységesítésére irányuló mozgalom” vasárnapi brüsszeli ülése botrányba fulladt. Amikor Churchill a rendőrök társaságában az ülés színhelyére érkezett, a közönség „le Churchill”-el tüntetett a kivénhedt háborus uszító angol politikus ellen. „Mit keresnek az Európa egységesítése mozgalomban a náciok” — röpcédulákat dobáltak Churchill felé.

A rendőrség megtámadta a tömeget és számos személyt letartóztatott. A letartóztatottak között van Fonteyne kommunista szenátor és Dipsy képviselő, akik kijelentették, hogy az „Európa egy-

esítésére irányuló mozgalom” nem egyéb, mint a Churchill és hozzá hasonló háborus uszító mesterkedéseinek egyik megnyilatkozása.

Taitgen beszéde után nagyobb kárhatalmi osztag érkezett az ülés színhelyére hogy Churchillt megvédelmezzék. A demokrata sajtó jellemzőnek tartja, hogy a belga hatóságok, mielőtt a rendőrséget Churchill védelmére vonultatták fel, az alatt semilyen intézkedést nem fogantatosítottak a fasiszták ellen, akik megrohanták a Kommunista Párt és a Szovjet-Belga Barátság Egyesületének székházát.

Malik szovjet megbízott újabb gyakorlati javaslatokat tett az atomerő ellenőrzésére

NEWYORK. (Radior) — Az atomenergia bizottság ülésén az angol-szász megbízottak újabb kísérletet tettek arra, hogy megakadályozzák az atomfegyver elterjesztését és az atomenergia ellenőrzésének megvitátását. Azt javasolták, hogy ezeket a kérdéseket egy külön munkabizottságban vitassák meg.

Felszólalásában Malik szovjet kiküldött hangsúlyozta: az atom-

energia bizottságnak folytatnia kell tevékenységét, hogy teljesíteni tudja a közgyűlés által ráruházott feladatokat.

Ezután Malik a Szovjetunió küldöttségének nevében határozati javaslatot terjesztett elő, mely kimondja, hogy a bizottság kezdje meg azonnal az atomfegyver elterjesztésére és az atomenergia ellenőrzésére irányuló egyezmények kidolgozását; mindkét egyez-

ményt pedig egyidejűleg kell megkötöni és életbeléptetni.

Fenti egyezménytervezeteket 1949 június 1-ig kell előterjeszteni a Biztonsági Tanácshoz.

Az angol-amerikai tömb képviselői hevesen ellenzik a szovjet küldöttség javaslatát. Végül is a bizottság úgy döntött, hogy a szovjet küldöttség javaslatát a következő ülésen vitatja meg.

Legyen a FALIÚJSÁG

az osztályharc eszköze!

Kapcsolódják be a falvak népe a faliújság-mozgalomba

A gyárak, üzemek, intézmények látogatása alkalmával sok jó és rossz faliújságot láttunk. Egyes helyeken helyesen fogták fel a faliújság jelentőségét. Más helyen hanyagul, egyoldalúan szerkesztett faliújságra találtunk. A kifüggesztett írárok párhuzamok, néha többhónaposok voltak. Általában a tájékoztatás uralkodott a faliújság kérdésében. A Román Munkáspárt és az Országos Szaktanács kezdeményezésére rendet teremtettek ezen a téren. Egységes szellemben, közös szempontok figyelembevételével és a helyes irányvonal lefektetésével oldják meg ezt az időszéri kérdést.

A kolozs megyei Szakszervezeti Tanács kulturosztyára hárul a feladat, hogy a faliújság kérdését megoldja.

MILYEN LEGYEN A FALIÚJSÁG?

A faliújság időszéri kérdéseket foglalkoztat. Ilyen például a szakszervezeti választások kérdése, összekötve az Állami Tervvel. Mutasson rá a faliújság arra, hogy a megválasztott felelősök olyanok legyenek, akik az Állami Terv szellemében és annak végrehajtása érdekében dolgoznak. A kollektív szerződés előnyeit magyarázza meg a faliújság. A kollektív szerződés is az Állami Terv alapja. A dolgozók jóléte a kollektív szerződés helyes megkötésével és alkalmazásával, valamint az Állami Terv végrehajtásával és teljesítésével szorosan összefügg. A kollektív szerződés főtartalma, az Állami Terv megvalósítása.

A faliújság állandóan kísérje figyelemmel a szocialista munkaversenyeket, közölje azok eredményeit. Egy-egy normadöntésről, újításról, rendkívüli kiadásban számoljon be. Népszerűsítse a normadöntőket, de nem az eddigi megszokott formában. Az életraj-

zi adatok mellőzésével, a végzett munkán legyen a hangsúly. Honnan érte el a kimagasló teljesítményt? Mik a további elképzelések egész üzemben.

A FALIÚJSÁG NEM REKLÁMTÁBLA

Vigyázni kell azonban arra, hogy a faliújság ne legyen az él-munkások reklámtáblája. Azokról is meg kell emlékezni, akik, ha nem értek el el kimagasló teljesítményt, mindig becsületesen teljesítik munkájukat, nem késnek a munkából, nem hiányoznak ok nélkül, mindig elérik a normát. Mutasson rá a munkafegyelm példáira.

A faliújság foglalkozzon az üzem egész életével. Szakszerve-

A FALIÚJSÁG FELEPÍTÉSI FORMÁJA

Megszűnnek a különböző tömegszervezetek vonalán működő faliújságok. Eddig külön faliújságja volt a különböző szervezeteknek. Ezután minden üzemben csak egy faliújság legyen, nagyobb üzemekben minden osztályon. A Herbák János-művek eddigi 60 faliújságja helyett most csak 6 lesz. Az állami gazdasági és gépjárműtelepeken is megszervezzük, a fenti értelemben, a faliújságot.

A faliújság felirata egyöntetűen a következő legyen:

X. ÜZEM PÁRT- ÉS SZAKSZERVEZETÉNEK KÖZÖS FALIÚJSÁGJA

Az egységes faliújságot szerkesztő bizottság állítja össze, melynek összetétele a következő: felelős szerkesztő, szakszervezeti

kiküldött, RDNSz megbízott, az ifjúsági szervezet megbízottja, továbbá néhány termelésben kitűnt munkás. Ez a forma azonban nem merev, hanem az üzemek nagysága és a dolgozók száma szerint változik. A szerkesztőbizottság építsen ki rendszeresen dolgozó levelezőgárdát. A faliújság mellé állítsanak postáládát, a levelek gyűjtésére.

A FALIÚJSÁG DISZTINZIÓJA

A cikkek rövidek legyenek. Elméleti kérdéssel még véletlenül se foglalkozzanak. Kerülje a vezércikkhangú leveleket. Fényképek, szatírok, karcolatok, karikatúrák diszjuszák a faliújságot. Mint új elem, jelenjen meg a szakértői közlés. Meg kell bizni valakit, hogy indítson értekezést valamely közérdekű tárgyban, s annak eredményeit közölje a faliújság.

Mint szabályt kell rögzíteni: Aki dolgozik, az írja a levelet. Egy élmunkás írja meg a munkamódszerét, hogyan érte el eredményét, stb.

A faliújság olyan helyen legyen elhelyezve, ahol a munkások könnyen hozzáférnek, olvashatják, de idegen szemnek ne legyen szembetűnő. Láttunk már utcán elhelyezett faliújságot is. Sokkal megfelelőbb hely a kulturterem vagy a kantin.

A cikkeket kéthetente cseréljük! A faliújság anyaga mindig friss legyen! A leszedett cikkeket a faliújságfelelős őrizzze meg.

A faliújságnak legyen mozgósító jellege!

A FALIÚJSÁG — FALUN

A falvak népe kapcsolódják be a faliújság mozgalomba. Minden falusi dolgozóznak szűkeége van felvilágosító munkára.

A falusi faliújság tüntesse fel a tavaszi munkálatok előkészítésére tett intézkedéseket. A szántási és vetési verseny eredményeit. Milyen mértékben teljesítette a község és a helységen belül az egyes dolgozó földművesek a verseny célkitűzéseit.

Népszerűsítse a gépállomások és földművelésszövetkezetek közötti szerződések megkötését. Ez szintén kétoldalu kötelezettséget von maga után.

Leplezze le a falu kulákjainak népellenes, a termelés folyamatoságát akadályozó aknamunkáját.

Egy falusi faliújság olyan gazdag tartalma lehet, hogy annak ismertetésével külön fogunk foglalkozni.

A MNSz minta-szinjatszó együttesei

A népi szinjátszás munkáját felelősségteljes hivatással teszi az a körülmény, hogy tanításban s szórakoztatásban magát a színházat kell pótolnia olyan he-

lyeken — falvakban, kisebb városokban —, ahova hivatásos szinjátszás egyáltalán nem, vagy csak ritkán kerül. Ez a feladat növeli a népi szinjátszást a tömegművelődés munkatérén az egyik legfontosabb tényezővé. És ugyanakkor ez magyarázza azt a gondoskodást, utbaigazító figyelmet, melyet a művelődés tényleges irányában tanusítanak.

Ahhoz hogy a népi szinjátszás valóban meg tudjon fejlődni a végtére nemcsak felismert, hanem elismert feladatnak, komolyan fejlődnie kell. A népi szinjátszás a multban „műkedvelés” volt, verszegény utánrezgése, a nagyvárosi szinpadok könnyű sikereinek. A hirtetés s a külsőségesen tetszelgés vágya a műkedvelő szinpadokat, elenyészőn kevés kivételtől eltekintve, az üres, léha, erkölcsromboló „operettel”, s az álromantikával kicafangozott, parasztgunyoló „népszinművekkel” töltötte meg. Még a közvetlen közeli években is kísértettek ezek a műfajok s bizony nem volt könnyű a küzdelem, mely kiküszöbölte a szinpadokról.

A küzdelem azonban eredménytel végződött s ma már a „műkedvelés” helyét a céltudattal vezetett népi szinjátszás foglalta el, amely ismeri helyét a világban, ismeri s érti feladatait s igyekszik ezeknek jól megfelelni. A Kulturothronok megalakulása mindenütt megadta a keretét annak, hogy a szinjátszócsoportok az igazi népi művelődés szószólói s szolgáltatói lehessenek. A Magyar Népi Szövetség központja ezért utasította a magyar szinjátszó csoportokat, hogy szorosan kapcsolódjanak be a Kulturothronok munkájába. Ez megtörtént és az azóta eltelt aránylag rövid idő ellenére, már szakmai és politikai fejlődésben egyaránt eredmények igazolják a felismert utat.

Hogy a munkának még nagyobb lendületet adjon, a Magyar Népi Szövetség központi közművelődési ügyosztálya elhatározta, hogy a nagyobb városokban külön szinjátszó csoportokból munkás-szinjatszó csoportokat szervez. Ezeket ellátja hosszabb lélegzetű, haladószerű szin-

darokkal és kialakítja közöttük a szocialista verseny szellemét, hogy ezzel példát nyújtson a többi szinjátszó csoportnak. Az ország kilenc városában alakult ilyen minta-csoport. Gerincét mindenütt a legjobb szinjátszók képezik. A városok a következők: Temesvár, Arad, Medgyes, Szatmár, Zilah, Dés, Brassó, Gyergyószentmiklós és Bukarest. Lesz alkalmunk rá, hogy külön-külön foglalkozzunk mindegyikkel. Ezentúl csak rövid felsorolásban jelezzük munkájuk mai állását.

TEMESVÁRON a minta-szinjatszó csoport a város különböző kerületeiben működő együttesek legjobbjaiból alakult. Heteken át, esti tanfolyamokon, kitűnő előadók dolgoztak fel a tagokkal az általános politikai és művészetiről kérdéseket. Az együttes Priestley „Váratlan vendég” című szinművével készült fel a csoportok versenyére.

ARADON, ahol a szervezeti tisztújító választásokon a szervezőből szintén eltűntek a népellenes elemek, a kulturmunka előtt komoly fejlődés távlatai nyílnak. Az itteni minta-szinjatszó csoport Sombori Sándor „Arviz” című szinművét választotta bemutatkozásához.

MEDGYESEN, ahol a népi szinjátszás a multban javarészt egyfelvonásosok előadásában érvényesült, a főleg munkásokból összetevődött minta-szinjatszó csoport komoly fejlődést ígér. Eddig sikerrel bemutatta Rachmanov „Viharos alkonyat” című szinművét.

SZATMÁRON a minta-szinjatszó csoport alapjai tulajdonképp már adva voltak. A működő együttesek tanjaiból toborzódott csoport Priestley „Váratlan vendég” című szinművét adta elő.

ZILAHON négy kerületi együttesből alakult meg a minta-csoport, melyben munkásból tanárig a fizikai és szellemi dolgozók minden rétege képviselve van. Az együttes Szimonov „Orosz emberrel” című szinművére készül.

DÉSEN jól megszervezett együttes fejt ki értékes munkát. A szinjátszók részére minden héten

Kommunista Kialtvány

101 évvel ezelőtt, 1848 február 27-én, megjelent Marx és Engels nagyszerű műve, a „Kommunista Kialtvány”, amely a legnépszerűbb és az egész világ munkásosztálya legkedveltebb marxista művének egyike. A Kialtvány a Kommunista Párt első programja és egyúttal a tudományos kommunizmus jelentős elméleti műve, amely igazi forradalmat váltott ki a társadalmi gondolkodás történetében.

A Kommunista Párt Kialtványa kíméletlen kritikának veti alá a tőkés rendszert és kétségbevonhatatlan tudományos hitelességgel bebizonyítja azt, hogy a proletariátusra hárul az a történelmi küldetés, hogy a kapitalizmus sírásója és az új társadalmi rend — kommunizmus — megalkotója legyen. A munkásosztály, miután kivonta a politikai hatalmat, új társadalmat épít, olyan társadalmat, amely felszabadul az ember ember általi kizsákmányolásának minden formája alól.

Marxnak és Engelsnek a proletariátus nagy tanítómestereinek, a tudományos kommunizmus nagy megalapítóinak az a következtetése minden tekintetben kiállotta a gyakorlati próbát. Ezt a következtetést Lenin és Sztálin, a tudományos kommunizmus tanának lángeszű folytatói valóra váltották.

A Kommunista Kialtvány legnagyobb érdeme az, hogy megvetette az igazán tudományos államelmélet alapjait és tömör, egyszerű szavakban, az egész világ sokmillió elnyomottja számára, érthetően, már 101 évvel ezelőtt feltárta, hogy az állam elnyomó gépezet az egyik osztály kezében, a másik osztály ellen. A kapitalizmus utolsó stádiuma az imperializmus, a bizonyítékok ezreivel alátámasztja a Kialtvány szavainak pontosságát és megcáfolhatatlan igazságát.

A kommunizmus eszméi, amelyet a munkásosztály évszázados harcának tapasztalatai gazdagítottak és amelyet a lenini-sztálini elmélet minden szempontból kibővített, ma nagyszerűbbek és hatalmasabbak, mint valaha. Ezeknek az eszméknek a zászlaja alatt, munkásosztály vezetésével, a dolgozó tömegeknek sikerülni fog az egész világon kivívni a szocializmus győzelmét.

politikai előadást és szemináriumot tartanak. Az együttes Gerson Kamin „Ocskavas nagyban” című szindarabjával vesz részt a csoportok versenyében.

BRASSÓBAN ugyancsak a tisztújító választás nyitotta meg a népi szinjátszás új alapokra helyezésének az útját. Az itteni együttes Petrov „A Béke Szigete” című szinművét tanulja.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS népi szinjátszó csoport a fiatalok közül való. Az itteni minta-csoport Szigligeti Ede „Csikós” című szinművére készül, melyet Móricz Zsigmond dolgozott át.

BUKARESTBEN kerületi versenyen választják ki a négy működő csoport tagjaiból a minta-együttest, amely Orlin Vasziljev bolgár író „Riadó” című szinművével vesz részt a versenyen. A szinjátszók itt is hetenként politikai előadást és szemináriumot vesznek részt.

A minta-szinjatszó csoportok versenyének a célja természetesen nem az, hogy egyenként vagy csoportonként megkülönböztettként kiemeljen, hanem az, hogy a tapasztalatok kicserélésével a legjobb eredmények megmutatásával tanítson, példát adjon, hogy a népi szinjátszás azzá lehet, ami ma legfontosabb hivatása: a szocializmust építő munka egyik hathatós eszköze.

EZT OLVASJUK

JASUNSZKAJA F.

A GUMI MESEJE

(„Az Orosz Könyv” kiadása — „Népszerű Tudomány”)

A kaucsuk, a gumi fontos a békében és nélkülözhetetlen a háborúban. Gumi nélkül tehetetlen a modern orvostudomány, megállnak a teherautók, a repülőgépek. A buvárhajó nem tud a tenger mélyére szállni. Az ipari életben a gumit ezer és ezer helyen alkalmazzák. 1926-ban még csak a természetes gumit ismerték. Meglehetősen olcsón, az angol és holland gyarmatokról hozták. De volt egy állam, amely nem akart belenyugodni abba, hogy saját gumival nem rendelkezik. Nem akart falánk tőkésnek, idegen imperializmusok markában maradni. Ez az állam: a Szovjetunió volt. Akkor: még kapitalista államok bekerítésében élt, rekonstruálta gazdaságát, fejlesztette új politikai és gazdasági rendszerét.

A Szovjetunió államának vezetői kiadták a jelszót: találnunk kell olyan gumitartalmú növényt, nálunk is megterem. Kémikusainknak pedig szintetikus gumit kell gyártaniuk. A Szovjetunió Legfelsőbb Gazdasági Tanácsa pályázatot hirdetett szintetikus kaucsuk előállítására. „A szintetikus kaucsuk gyártásához használható nyersanyagunk olcsónak kell lennie és elég mennyiségben kell, hogy fellelhető legyen. A belőle készült kaucsuk nem lehet rosszabb és nem lehet drágább, mint a természetes kaucsuk.” Ezek voltak a feltételek.

1928-ban lejárta a pályázat. Nyertese: Lebegyev szovjet tudós volt, aki a szintetikus gumit alkoholtól gyártotta. Edison, a híres amerikai feltaláló is olvasott róla az újságban. S erről így nyilatkozott: „A szintetikus gumi feltalálásáról szóló hírek nem egyebek, hírlapi kacsnál. Magam is próbálkoztam vele. Lehetsélen.” De Edison vaskosan tévedett.

1932 júniusában megkezdte működését az első szovjet szintetikus kaucsuküzem. 1935-ben a szovjet üzemek már 25.000 tonna szintetikus kaucsukot gyártottak. A második világháború idején a szovjet bombázógépek, tengeralattjárók, a gépesített gyalogság teherautói, a Lebegyev és tanítványai által gyártott különbözőfajtaú szintetikus kaucsuk segítségével győztek.

A mesterséges gumi különböző fajtái nemcsak, hogy veteckednek a természetes gumival, de egy csomó olyan tulajdonságuk van, ami a természetes gumiban hiányzik.

Szovjet tudósok megtalálták a ezer és ezer holdon kitenyészették a természetes szovjet guminövényt is, az arany pitypangot, az ugynevezett kokszagút.

A Szovjetunió a gumi területén is önálló, senkitől sem függő világhatalom.

Jasunszkaja f. „A gumi meséje” elmond mindent a gumiról, annak szerény kezdetéről, egészen világhatalommá válásáig. Legérdekesebbek azok a fejezetek, amelyek a Szovjetunió zsenifélt tudósainak fáradozásairól és szintetikus gumitalálmányairól szólnak. A könyv a valóság hatalmas regénye. Sz. A.

Mit tartalmaz az Állami Gép- és Traktor- állomásokkal megkötendő szerződés?

Módosították a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa
működéséről szóló törvényt

Komoly munkavállalásokkal kötik meg az üzemi dolgozók a kollektív szerződést

A Mezőgazdasági Gép- és Traktorállomások Központjához naponta érkeznek a jelentések az ország különböző vidékein egyre-másra alakuló traktorbérleti munkaközösségekről. A szegényparasztok tömegesen alakítják meg bérleti egyesületeiket és csoportjaikat azzal a szándékkal, hogy közösen béreljenek traktort a gépállomásoktól. Az egyre szélesülő mozgalomra való tekintettel, az Állami Mezőgazdasági Gép- és Traktorállomások Központi Igazgatósága által kibocsátott szerződés-ürlapok egyik pontja kimondja, hogy a munkaközösségek földjének megművelésére a gép- és traktorállomások 10-20 százalék árengedményt biztosít a munkadíjakból.

A szerződés-ürlapok hátsó oldalán fontos utasításokat tartalmaz a szerződések megkötésére vonatkozóan. Így többek között kimondja, hogy a munka átvétele az elvégzésnek napján történik az átvételi jegyzőkönyvek pedig a gépállomás részéről a munkát elvégző csoport felelőse és a gépész írja alá a munkaközösség részéről pedig a közösség meghatalmazottja, vagy ha egyéni szerződésről van szó, a szerződő gazda, vagy valamelyik családtagja. Ha a munka árát azonnal fizetik, átvételi jegyzőkönyvre nincs szükség. A szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén bármelyik fél kártalanítással tartozik. A kölcsönös megegyezés alapján meg nem oldható nézeteltéréseket a szerződő felek egy, a járási néptanács elnökeiből, a mezőgazdasági felügyelőség vezetőjéből és a járási bíróság megbízottjából álló döntőbírószék elé utalják.

A KÁRTÉRÍTÉS

Ha a gép- és traktorállomások nem a szerződésben foglaltak sze-

rint teljesíti a munkát, köteles újra elvégezni azt, vagy pedig a munka ellenértékének 1-50 százalékáig terjedő kártérítést fizetni a földműveseknek. Ha a gép- és traktorállomás nem hajtja végre a munkálatokat, a szerződés érvényét veszíti és a gépállomás köteles kártérítést fizetni a bérletnek.

Ha a földművesek nem készítik elő megfelelően a terépet, a vetőmagvakat stb. úgy ahogy az a gépek zökkenőmentes működéséhez és a munka idejében való elvégzéséhez elengedhetetlenül szükséges vagy pedig, ha felmondják a már megkötött szerződést, a fentemlített arányban kötelesek kártérítést fizetni a gépállomásnak. Ha a földművesek nem jelennek

meg a munkálatok átvételére, ha nem követi figyelemmel a munka elvégzésének módját, vagy ha a szerződő felek bármelyike két napon belül nem jelenti a másik félnek esetleges kifogásait, elveszti a kártérítésre való jogát.

A kártérítési összegeket a szerződésben foglalt munkálatok ellenértéke alapján kell megállapítani. A kifogásokat legfeljebb két napon belül jelenteni kell a döntőbírószéknek, amely három napon belül köteles dönteni. A döntőbírószék a felek meghallgatása után úgy igyekszik megállapítani bármelyik félre kötelező kártérítési összeget, hogy az a valóságos kár összegét a legjobban megközelítse.

Mit kell feltüntetni a szerződésben ?

A szerződésben pontosan fel kell tüntetni az elvégzendő munkát, a felszántandó illetve a learatandó terület nagyságát, az elvégzendő munka időtartamát, kezdetét, a terület helyét. Fel kell tüntetni továbbá a munka egy-ségárát, összesített értékét és azt, hogy a munkáltató fél természetben, vagy pénzben és mikor fi-

zeti ki azt.

Ahhoz, hogy a szerződés mindkét felet kielégítse, szükséges, hogy megkötése és aláírása előtt mindkettő alaposan ismerje: mire vállalt kötelezettséget. Ez a feltétele annak, hogy a szerződés jó legyen és a nemzetgazdaságnak, valamint a dolgozó földművesnek haszna származzék belőle.

91.134 kilométer motorjavítás nélkül

A kolozsvári RATA igazgatóság gépkocsivezetőinek felhívása, hogy a gépkocsik vezetésénél mennyel nagyobb megtakarításokat érjenek el, országsszerte komoly visszhangra talált.

A bukaresti RATA gépkocsi központban dolgozó Nedea Andrei tehergépkocsijával vállalta azt, hogy minden komolyabb javítás

nélkül legalább 100.000 kilométer utat tesz meg.

Kötelezettségvállalását tettel igazolta, mert eddig 91.134 kilométeren vezette tehergépkocsiját, minden motorjavítás nélkül. Ezt a kiváló eredményt a tehergépkocsi elővigyázatos vezetésével, a motor és a többi alkatrészek alapos ellenőrzésével érte el.

Eltűnik Kolozsvár szégyenfoltja

az Irisz-telepi sár- és szemét-tenger, de ez nem megy

a lakosság önkéntes munkavállalása nélkül

KOLOZSVAR — Károgy varjak rebbennek a levegőbe. Vig lakmározásukat csak egy-egy dübörgő jármű zavarja. Járókelőkre ügyet sem vetve, eleség után kápirgálnak a Deportáltak-utjának két oldalánál elterülő szemétdombokon. Az Irisz-telep szemétdombja van ott. A betegségek, a bacillustenyészetek melegágya. A többi utcák sem különbek. Tengernyi sár mindenfelé, merre a szem ellát. „Kincses” Kolozsvár szégyenfoltja. A mult büne. Minden pompát és fényt a beiváros kapott. A külvárosok rozzant viskókkal, a munkáslakásokkal a kizsákmányolás leplezetlen tanujelét ádták. Utcakövezésre csatornázásra és közvilágításra pénz nemigen jutott. A vig mulatók tükörfényes termeiben azonban vagyonok cserétek gazdát. A munkások verejtékének eredményei miatt ők csak a nyomort kapták osztályrészü.

De az idők változtak s a rozzant viskók között korszerű emeletes munkáslakások törnek a magába. Egyiknek bejáratánál éppen egy munkásszony fordul ki. Cipőjét néhány lépés után sárlepi el. Félcipőben nem is lehet ott járni.

— Mikor tűnik el már egyszer ez a sártenger innen? — sóhaj nagyot mikor beázott cipőjére tekint. — A városnak kellene az tudni. Tény az, hogy a járhatóvá

utát megjavítani s ha a munkálatokat megkezdénék, önkéntes munkával mi is bekapcsolód-nánk. Bele bizony, csak már megszabadulnánk a sártól...

Igen, Ezt kell csinálni. Az időjárás kedvez s a munkálatokat a város megkezdhetné. A külső városnegyedekben talán itt a leg-égetőbb a kérdés megoldása. De a város sem minden. Egyszerre mindent nem vehet, s a környező lakosság sem várhatja, míg a sült galamb a szájába repül. Falvainkon a dolgozók ékesebbnél-ékesebb példákkal bizonyítják, hogy közös erővel, összefogással az utcákat járhatóvá lehet tenni.

KEZDJÉK A MÁRAMAROS- UTCÁNÁL

Mindenekelőtt a Máramaros-utca kíván alapos munkálatokat. Annál is inkább, mert fontos közlekedési utszakasz. A Rasboeni, Gh. Asachi és a Csemetekert-ut-cák is igényt tartanak erre. A Csemetekert-utca már nem is nevezhető utcának. Az új munkáslakásokhoz bevezetett gázcsövek lefektetésekor végzett árássok nyomai ma is ott vannak. Kisebbs-nagyobb mélyedések és földhalmok teljesen járhatatlanná teszik ezt a néhány száz méter hosszú utcát. Csupa vakonfutás az egész. Hogy kinek a hanyagsága? Nem tudni. Tény az, hogy a járhatóvá

tétele érdekében mintegy méteres töltést, illetve alapot kell majd lerakni.

De nemcsak a sár tengernyi, hanem az utak szélére itt-ott kidobált szemét is. A Deportáltak-utjának kétoldalánál heverő szemétdombok egészségtelen voltát ezek is tetézik. Alapos munkálatokra lesz itt szükség.

Városrendészeti tervek szerint — amint Veress Pál alpolgármester mondja — még ebben az évben sor kerül a kijelölt utcák rendbehozatalára. Természetesen egyszerre nem lehet a mult büne hanyagságát helyrehozni. Kolozsvárt mintegy 290 utca szeli keresztül-kasul s ebből körülbelül 200 utca sáros és legtöbbször nincs gyalogjárója. A munkálatokat ott kezdik meg, ahol azt a sürgősségi és más szempontok megkövetelik.

Addig is, míg a munkálatok megkezdődnek, a lakosság tartózkodjék attól, hogy a szemetet az utcára és a ház elé kidobálja, mert a sártengert ez még növeli s amelyet ez egészségtelen is. Ha a város az építést elkezdte, akkor önkéntes munkával kapcsolódjék bele a negyed lakossága. Városrendészeti tevékenységéből a rész nekik is ki kell venni, ha azt akarják, hogy rövid idő alatt a sártengert tiszta és rendez utcák váltsák fel. (k—f—)

FIGYELMEZTETÉS

az imperialisták számára

Mialatt a Szovjetunió népei, a világ dolgozó és a földkerekség haladózselemű értelmisége határtalan szeretettel és hálával ünnepezték a béke szilárd öröknek, a Szovjet Hadsereg megalakulásának 31-ik évfordulóját, az alatt a nyugati imperialisták féktelen nyereségvágyuktól vezetve, különböző aljas mesterkedésekkel egy újabb világégés borzalmait igyekeznek előkészíteni. Tümadójellegű blokkokat akarnak létrehozni a velük szemben függő viszonyban álló országokban, féktelen terrorral igyekeznek a demokratikus megmozdulásokat elfojtani, lábbal tiporják a szabadságjogokat — egyszóval minden rendelkezésükre álló eszközt megragadnak arra, hogy ingadozó uralmukat ideig-óráig meg-hosszabbíthassák.

Az imperialisták sötét cselszövéseikkel gyakorta „melléfog-nak” és erre a legjellemzőbbek a legutóbbi franciaországi események, amikor a francia népre tették fel elkopott kártyáikat.

Amint ismeretes, a nyugati imperializmus zsoldjában álló francia reakció provokáló, szovjetellenes kérdésekkel árasztotta el a Francia Kommunista Pártot. A reakció azt a kérdést vetette fel a közvélemény előtt: mit tennének a kommunisták, ha a szovjet hadsereg elfoglalná Párisot? A feltett kérdésre Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára adta meg a választ, amikor rámutatott arra, ha az összes béke- és szabadságszerető francia közös erőfeszítése sem lenne képes Franciaországot a demokrácia és a béke táborába visszatéríteni és a francia népet akarat ellenére belekergetni a szovjetellenes háborúba és ha ilyen körülmények között a szovjet hadsereg a népek ügyét és a szocializmus ügyét védelmezve kénytelen volna a támadók üldözése közben behatolni Franciaország területére, akkor a francia dolgozók és a francia nép nem tarusíthatna más magatartást a szovjet hadsereg irányában, mint a népi demokráciák, vagy más országok dolgozó és népei. Thorez ugyanakkor rámutatott arra, ha a béke erői egyesülnek és közösen járnak el, akkor képesek visszavonulásra kényszeríteni az imperialista-kapitalista támadó erőket.

Thorez a francia dolgozók és a francia dolgozó nép nevében beszélt. Mindkét nyilatkozata azt igazolja, hogy a francia munkássztyál nem hajlandó a Wall Street és ügynökeinek érdekeit azonosítani a francia nép függetlenségével. Sőt ellenkezően, — egyre jobban és egyre világosabban látja, hogy az amerikai nagytőkének a kiszolgálása, az amerikai nagytőke ügynökeinek a francia kormányon keresztül irányított politikája Franciaország számára nyomort, éhínséget hoz és az ország függetlenségét, a dolgozó néptömegek szabadságát és a békét veszélyezteti.

Az imperialistáknak tudomásul kell venni, hogy most, amikor a Szovjetunió vezette békétábor egyre jobban megerősödik — ebben a megerősödésben nagymértékben részt vesz Franciaország és a többi kapitalista ország valamennyi öntudatos, öntudatra ébredt és demokratikusan gondolkozó polgára. Thorez határozott és nyílt állásfoglalása komoly figyelmeztetés az imperialisták számára. A dolgozó nép a saját bőrén és kiontott vérel tanulta meg, hogy kik az ellenségei. Tudja, hogy a nagytőkék és ügynökeik a dolgozó nép a haladás és a béke esküdt ellenségei. Ezt tudja Franciaország dolgozó és ezt látják ma az Atlanti-óceántól a Japán Tenger partjái a dolgozó emberek sokszázmillió tömegeit is. Ennek a világos és határozott felismerésnek adott hangot Thorez mindkét beszédében, amikor az imperialisták és ügynökei elevezenre tapintott és olyan igazságot vágott a fejükhöz, amivel mindeddig nem akartak, vagy nem mertek szembenézni. — van

Szabályozták a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának működését

A hivatalos lap tegnapi számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának működéséről szóló rendeletörvény módosítása.

A módosító rendeletörvény értelmében, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa a következő szer-vekkal működik:

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának titkársága, törvények-

és rendeletörvények-, gyorsírási, protokol-, könyvelési, ügyvezetési és műszaki szolgálatai útján, valamint káder osztályával teljesíti feladatait.

Ezeknek a szerveknek működését és hatáskörét a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának titkársága rendelettel állapítja meg, az államgépezet egyszerűsítésére és észszerűsítésére alakult bizottság véleményezése alapján.

Munkavállalásokkal kötik meg az új kollektív szerződést

A kollektivszerződés megkötése az ország üzemeiben és gyáraiban napok óta folyik.

Kolozsváron a „Breiner Béla” szöveggyár munkásai a kollektivszerződés megkötése alkalmával szocialista munkaversenyre hívták ki a bukaresti „Texacom” szöveggyár dolgozóit. Ennek a versenynek első szakasza május 1-én zárul.

A kollektiv munkaszerződés alkalmából azonban egyéni versenykihívások is voltak.

A nagyváradi Phönix-üzem igazgatóságának és munkásságának képviselői napokig tartó előkészítő munkálatok után aláírták az új kollektiv munkaszerződés-tervezetet. A Phönix-üzem igazgatóságának és dolgozóinak képviselői az új kollektivszerződésben az Állami Terv által előirányzott termékek összértékének 20 százalékkal való túlhaladását

vállalták. Az Állami Terv teljesítése után az év végén, általában 5.28 százalékkal olcsóbbak lesznek a Phönix-üzemek vegyi készítményei. Ezt vállalja az üzem a kollektiv munkaszerződésben.

A Phönix-művek néhány osztálya új eljárások, találmányok segítségével jelentősen csökkenteni tudja termékeinek önköltségi árát, így többek között nemzetgazdaságunk szempontjából nélkülözhetetlen foszforos árá a jövőben 50 százalékkal csökken, a cső- és táblaolom 10 százalékkal, a kamarás eljárásal előállított kénsav 20 százalékkal, a kénndtrium ugyancsak 22 százalékkal, a vegetalin és a cinszürke pedig 20 százalékkal lesz olcsóbb az év vé-gére.

Hírek

VILAGOSSAG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekszámla: 40.625.

Lámpák fényében...

A munkás bemegy a raktárba, felgyújtja a villanyt. Kiviszi a gépkatrészeket, amire a szüksége van: nehezen cipekedik. Az ajtó ügyel-bajjal csukja be maga után. A villany égve marad. Kis egér egy ideig megrökönyödve várakozik a láda mögött. Aztán — két órai tépelődés, várakozás után rájön arra, hogy a fény nem jelent mindig veszélyt és emberközelséget. Kibújik fedezékéből és szemtelenül egyik gép tetejére telepszik. E pillanatban a fényt glóriának érzi és az állatok királyának képzeli magát.

Délelőtt tíz óra. A termelési felelős bejön valamiért. Jobban behuzza maga után az ajtót, de a lámpát ő is égve hagyja: oltsa el az, aki először hagyta égve.

Este nyolckor végre az éjjeli őrs észreveszi, hogy fény szűrődik ki a raktárból. Megrémül. A lámpa végre kioltják.

Más: Szerkesztőségben van dolgom. Az előszobában senki sincsen. Ellenben a szász lámpa ég. A második szobában sincsen senki, de világosság, az van... Végre a harmadik szobában ott ül Élesszemű Gábor, a lap riportere, a kapitalizmus maradványának félelmetes sárkányölője. Cikkét ír. Természetesen a takarékos-ságról... Miről is írna másról, hisz ennél időszerűbb téma nincs. Lámpák fényében... A két másik felgyújtott lámpa csak arra szolgál, hogy ha a riportert hazamegy, ne kelljen neki a szerkesztőség bejáratáig sötétben botorkálnia. Sok kicsi sokra megy. Mint tudjuk és meg is irtuk, a Szovjetunióban azáltal, hogy az ábécéből a keménységi jelet leépítették, nehéz milliókat takarítottak meg.

Kérdem tisztelettel: Nem lehetne-e az a bizonyos takarékos-ságról szóló riportot megírni egy lámpával?

Üzemeinkben, műhelyeinkben rengeteg villany ég feleslegesen, rengeteg gázláng szomorkodik árván. Olyan nagy munkába kerül a lángokat eloltani? Hiszen csak egy kattintás az egész! A takarékos-ságnak nem szabad jelszónak maradnia. Magunknál kell elkezdenni! Sz. A.

Világosságport

7000 ifjumszövetség indult Bukarestben, az ifjuság egységtiszteletére rendezett futóversenyen

BUKAREST. — Az ifjuság egységtiszteletére a Godeanu Sport Egyesület nagy népi futó- és gyaloglóversenyt rendezett, amelyen több mint 7000 ifjumszövetség indult. A hatalmas arany népi futóverseny alkalmával a déli órákban a főváros utcáin leállt a forgalom. A villamosok letértek rendes utvonalaikról és a járdák szélén álló tizezres tömegek nagy lelkesedéssel ünnepelték a verseny résztvevőit.

A lányok versenyében Martolag

Mária, Elena Dinescu, a fiúk versenyében pedig Dumitru Paraschi- vescu, Dumitrescu Sandu és Nicu Nicolae került ki győztesként.

A többi sportágak közül labdarugásban a Hadsereg, a sakk- és röplabdamerkőzéseket a Godeanu nyerte meg.

Prosin kitünő időt ért el a Szovjetunió gyorskorcsolyázó bajnokságain

MOSZKVA. — A TDKA új jégpályáján szeles időben rendezték meg szombaton és vasárnap a Szovjetunió gyorskorcsolyázó bajnokságait. A verseny meglepetése a fiatal Szergejev győzelme az 500 méteren és Prosin kitünő teljesítménye az 5000 és 10.000 méteres gyorsfutásban.

Eredmények:

500 méteren: 1. Szergejev 44.3 mp. 2. Kudrjavcev 44.7 mp. 3. Golovcsenkó 44.9 mp.

1500 méteren: 1. Bjerezin 2.23.7 mp. 2. Prosin 2.24.6 mp. 3. Golovcsenkó 2.25 mp.

5000 méteren: 1. Prosin 8.47.2 mp. 2. Piszkunov 8.53 mp. 3. Kurbatov 8.59.3 mp.

10.000 méteren: 1. Prosin 17.45 mp. 2. Piszkunov 17.51.1 mp. 3. Kurbatov 17.59.1 mp.

Az összetett versenyben Prosin győzött 200.570 ponttal. 2. Golovcsenkó 201.578 pont. 3. Piszkunov 202.088 pont.

Sporthíradó

MAGYARORSZÁG

birkózó válogatottja április 24-én Temesváron a RNK válogatottjával mérte össze erejét. — Ugyancsak április elején rendezik meg Prágában a Csehszlovákia-RNK birkózó válogatott mérkőzést is, amely eredetileg március 6-ára volt kitűzve.

HUSZEZER NÉZŐ ELŐTT

tartották meg vasárnap a lengyel Posnán városában a magyar-lengyel nemzetek közötti ökölvívó válogatott mérkőzést, amely nagy küzdelem után 8:8 arányban döntetlenül végződött. A magyar versenyzők közül Bednai a légsúlyban, Budai a könnyűsúlyban, Márton a középsúlyban és Bene III. a nehézsúlyban aratott pontozásos győzelmet.

A DERMATA

tekecsapata a RNK kupa küzdelmei során a klinika együttese ellen 2520:2098, a Dermata II pedig az Irisz ellen 2518:2502 fa arányban győzött.

GENOVÁBAN

50.000 néző előtt játszották le vasárnap az olasz-portugál mérkőzést, melyet az olaszok 4:1 (0:1) arányban nyertek meg.

GOGU VIZIRU

Budapesten a fedettpálya teniszversenyek férfi egyes döntőjében 6:3, 3:6, 6:4, 8:2 arányban vereséget szenvedett a magyar Fehértől.

ZAKOPANEBAN

a 4x10 kilométeres sivatáversenyt Finnország csapata nyerte meg 3 óra 1 perc 35 mp-es idővel Csehszlovákia és Lengyelország csapata előtt.

GÉPKOCSI TOLVAJT TARTÓZTATOTT LE a brassói Milica Branza Ioan 25 éves brassói fiatal ember szeméjében. A lopott gépkocsikat Angelescu Mihály nevű bűntársával együtt Bodfaluban rejtették el.

A PRÁZSMÁRI TEXTILGYÁR-BAN Luca Vasile és Barcan Petre dolgozók olyan újítást végeztek egy gépen, mely a selyem anyagot is feldolgozza.

MAROSMEGYÉBEN BEFEJEZES ELŐTT ALLANAK a gépjávitó munkálatok. A megyében 423 gépjávitó központot állítottak fel.

AZ ÁLLAMI TERV ELŐIRÁSÁNAK megfelelően átszervezik a nagyváradi kórházakat. A kórházak a jövőben szakmai alapon működnek. Ez megkönnyíti úgy az orvosok, mint a betegek helyzetét, módot ad arra, hogy tervszerűbben működhessenek.

SZÁZEZER LEJT KÖLTÖTTEK EL ideológiai könyvtára a nagyváradi Fémipari Műszaki Iskolában. Minden osztályban külön könyvtár áll a növendékek rendelkezésére.

A KATONASÁGGAL ÉS A MILICIAVAL karöltve tartották meg Brádon a Szovjet Hadsereg 31 éves évfordulóját.

Schneider Imre (Vasas) és Kiss László (Esta Sun)

a legjobb atlétikai oktatók

BUKAREST. — Az Atlétikai Szövetség országos edző tanfolyamának Rodica, Dumitrescu Silviu, Cojocaru Leontina, Constantinescu Nehoi, Enceanu Vasile, Truica Mihai, Chiose Vasile, Osia Dumitru, Ghibu Cornelia, Tacorian Niculae, Babeanu Gheorghe, Velescu Nicolae, Dimoftiu Constantin, Paraschivescu Ion és Ghibu Emil.

Segédoktatói kiképzést nyertek Pascu Ion, Szolnai Sándor, Muresanu Ion, Kiss György (KESE) Pop-

Jól sikerült sportbemutatót rendezett a nagyváradi Vegyes Szakszervezet

NAGYVÁRAD. — A Művészek, után, a Cootex és a Construcție Irodák és Újságírók Vegyes Szakszervezete, vasárnap délelőtt nagy sikerrel tartották meg látványos sportbemutatót rendezett a nagyváradi Állami Színházban a biharmegyei egységesítő értekezlet tiszteletére. A színház természetességig megtöltött közönség előtt a MIUSZ és a CFR röplabda csapatai tartották bemutatót, majd Nagyváradi legjobb vívói, asztali tenisz- zői és birkózói szerepeltek a színpadon. A Bihar megye természeti szépségeinek vetített képi előadása

Délután az asztali tenisz bajnokságok küzdelmeivel folytatódott az ünnepségek, amelyen 24 szakszervezeti csapat közel 100 versenyzője vett részt. A női csapatbajnokságot a magánalkalmazottak szakszervezete, a férfi bajnokságot pedig az ICO nyerte meg. A női egyéni versenyben Dindelegan, a férfi versenyben pedig Helfi győzött.

ÜNNEPELYES KERETEK KÖZÖTT választották meg a megyesi fém-, üveg-, vegyi- és gázipari szakszervezetek új vezetőségét.

A kolozsvári MNSZ HÍRJELE

Március 1-én, kedden délután 6 órakor III. kerületi vezetőségi ülés a Böszörményi-utca 12. szám alatti székházban.

Este 7 órakor VI. kerületi szervezői gyűlés a Mócolok-utca 81. szám alatti állami népiskola termében.

Este 7 órakor III. kerületi taggyűlés a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti székházban.

Március 4-én, pénteken este 7 órakor szervezői közművelődési, népművelési és adminisztrációs bizottsági ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Március 5-én, szombaton este 7 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Este 7 órakor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. szám alatti állami népiskolában.

A VÁROSI KÖZELLÁTÁSI HIVATAL közli, hogy a februári havi elismiszerjegy „Olaj” jelzésű szelvényére a rendes fejadag étolaj kiosztását hétfőn reggel a kiosztással megbízott üzletek megkezdtek.

„FELHŐ KLÁRA” CIMŰ SZÍN-MŰVET 300 személy előtt mutatták be az aranyosi Ifjumszövetség kultúresportjának tagjai.

A MAGYAR MŰVÉSZETI INTÉZET TANÁCSA. Tegnap számunkban hírt adtunk a kolozsvári Magyar Művészeti Intézet tanácsának a megalakulásáról. Miután a közleménybe értelemzavaró sajtóhiba került, szükségesnek tartjuk megismertetni a tanács összetételét. A tanácsnak hivatalból tagjai a fakultások dékánjai és tanulmányi igazgatói, ezenkívül választott tagjai a színművészeti kar részéről Kőműves Nagy Lajos, a képzőművészeti kar részéről Catul Bogdan, a zeneművészeti kar részéről pedig Halmos György egyetemi tanár.

Hideg, változékony idő

A sarkvidék felől egyre erőteljesebbé válik a hideg légtömegek előretörése és emiatt 24 órák időközönként erős északnyugati széllel és hózáporokkal az Északi-tengeren át hideg léghullámok árasztják el a szárazföldet. Angliában és Németország nagyrészen is újabb havazások vannak. Svédország északi részén -20 fok alá süllyedt a hőmérséklet.

Erdélyben a hétfő délutáni órákban indult meg a hidegebb levegő beáramlása, de számottevő csapadék még nem hullott. A hőmérséklet napközben még magas értéket ért el. Kolozsváron +8 fokot mértek.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA DÉLIG:

Időnként élénk északnyugati szél, változó felhőzet, záporoszerű havazások, éjszaka derülttől kb. +2°C-ig erősödő fagy. A napnál hőmérséklet a síkvidéken is fagyponthoz közelre süllyed.

TÁVOLABBI KILÁTÁSOK: Újhől borulás, átvonuló havazás, hideg idő.

A nők politikai nevelésénél komoly eredményeket ér el a tordai RDNSz

TORDA — A Romániai Demokráta Nők Szövetségének szervezte a főtér egyik legszebb házában, nagy tágas termekben talál elhelyezést. A tordai RDNSz egyike a legeredményesebben dolgozó megyei szervezeteknek. A zomban keveset hallunk róla. Molnár Valéria kulturfelelős meg is mondja ennek az okát:

— A mi tagjaink minden munkát szívesen végeznek, nem kiemelnek semmi fáradságot, ha közössi ügyről van szó. Azonban nem sikerült még kitermelnünk közöttük megfelelő sajtólevelezőt, aki a napilapoknak, vagy szervezetünk két lapjának, a Femeia Muncitoarenak és a Dolgozó Nőnek beszámolná a mi munkáinkról.

Pedig a munka nagyon sokrétű és nagyon eredményes. Elsősorban a politikai nevelés és felvilágosítás terén. A megyében 16 irányító iskolában 340 asszony és lány tanul. Az érdeklődésre jellemző, hogy van olyan falu, mint Türe, ahol ötvenhárom hallgatója van a tanfolyamnak.

Pedig a reakció alaposan dolgozott és mindenképpen igyekezett elriasztani a nőket attól, hogy kinyíljon a szemük és meglássák a dolgokat és az életet a maga valóságában. Azt mondták a lányoknak, hogyha irányító iskolába mennek — senki sem veszi őket feleségül. Fogatlan vénasszonyok suttozták a fiatalok fölébe:

— Járj csak a nőszövetség iskolájába, soha sem fogsz férjhez menni.

Igy aztán megijedtek, mert hát, különösen falun, nagy dolog az ilyen fenyegetés. Azonban a tordai RDNSz aktivisták résen voltak. Oly eredményesen végeztek felvilágosító munkát, hogy végül nem győzték beírni az irányítóiskolákba jelentkezéseket.

Az országos RDNSz akciókon kívül — mint az indonéziai háború elleni kollektív tiltakozás — külön eredményei és kezdeményezései is vannak a tordai szervezetnek. Így például március 1-én egészségügyi iskola nyílik a nők számára. Nemcsak ápolónői pályára készülők tanulhatnak itt, hanem olyan nők is, akik saját családjuk egészségvédelmére érdekében akkaják megtanulni a betegápolást.

A falusi RDNSz tagok 320 kiló gyapjút mostak meg és dolgoztak fel. Ebből lett az a sok lepedő és fehérnemű, amire a tordamegyei napközi otthonok gyermekeinek szüksége van. Ugyanilyen eredményt értek el lenfeldolgozással is amit ugyancsak önkéntes munkával végeztek el.

A tordai nőszervezet legnagyobb eredménye azonban az a tíz iskolai kantin és bentlakás, melyet az egészségügyi minisztérium irányításával a Nyugati hegység mocs falvaiban állítottak fel és így lehetővé tették, hogy olyan gyerekek tanulhassanak, akik eddig a nagy távolság, meg a cipőhiány miatt egyáltalán nem jártak iskolába. (—on)

SZOVJET MÓDSZERREL előzzük meg ezentúl a vonalkisikásokat

Kisiklik egy sebesen száguldó vonat, vagy összeülközik két szerelvény... nyomában halottak, sebesültek hevernek. Erélyes nyomozás indul meg a szerencsétlenség okának felderítésére. Nem egyszer mindenki ártatlan, de a baj megtörtént. De mi okozta? Egy marhasz, mely a tilosat jelző készüléket eltakarta, vagy a földcsuszamlás ellen épített vasbeton megrepedése. A természet okozta. De a természet a szerencsétlenséget el is hátríthatja. Az Állami Terv erői is gondoskodott.

KOLOZSVÁR. — Óvatos kezekkel a virágcserepekbe földet nyomkod. A hótakaró elűnt s a kis virágpalánták rövidesen szabad ég alá kerülnek. Szorgosan tevékenykedik Andea Stefan, a CFR pályafenntartási osztály keretében működő mezőgazdasági csoport keretében. Munkahelyét, a virágházakat a háború nem kímélte, de a lelkes tevékenység nyomán itt is új élet serkent.

— A vonalkisiklásokat legtöbbször a földcsuszamlás okozza. Mostanáig ezt vasbeton erősítéssel hátrították el. A természet vasfoga azonban a sulyos összegekbe kerülő építkezéseket hamar felőrölte. A Szovjetunióban ezt talajkötő növényzettel helyettesítették. Ezen a példán mi is tanultunk. A sztánoi alagutnál már így akadályozzuk meg a földcsuszamlásokat, 7421 négyzetméteren talajkötő növényzetet ültettünk.

— A hófúvások ellen eddig deszkakerítésekkel állítottak. Rengeteg költséget és munkát igényelt s még sem volt tökéletes. A Szovjetunióban ezt is megoldották. A pályatest mentén a hófúvások ellen a hófúvókat állították. A munkálatokat ebben az évben mi is megkezdjük. Bánffyhyunad és Kalotaszeg között mintegy 10-12 kilométeres szakaszon a pályatesttől hatvan méternyire kétoldalt sűrű bokorsort ültetünk.

— A mezőgazdasági osztály munkája azonban ezzel nem ér véget. Hatáskörébe 140 kilométeres vonal tartozik. Kolozstól Körösrévig és Hunyadtól Kalotaszegig.

Cacovcanu Ioan főmérnök ismerteti tovább a munkatervet. — Hatáskörünkbe tartozó állomásokon 18 virágos kertet létesítünk 13 350 négyzetméteren. A kertek köré mintegy 3050 méter hosszúságban élő sövényt ültetünk.

— Hatáskörünkbe tartozó állomásokon 18 virágos kertet létesítünk 13 350 négyzetméteren. A kertek köré mintegy 3050 méter hosszúságban élő sövényt ültetünk.

— Hatáskörünkbe tartozó állomásokon 18 virágos kertet létesítünk 13 350 négyzetméteren. A kertek köré mintegy 3050 méter hosszúságban élő sövényt ültetünk.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK ÉRKEZTEK ENYEDSZENTKIRÁLYRA

ENYEDSZENTKIRÁLY. — (Levelezőnk írja). A dolgozó földművesek nagy öröme a napokban megérkeztek községünkbe a szövetkezet útján az állam által kiutalt mezőgazdasági gépek (vetőgépek, eke, kapálógépek, stb.)

Önkéntes munkával a szövetkezet udvarán egy használhatatlan istállót átalakították gépszínek. A gépek rendbentartását Székely István ifju végzi, aki úgy ügyel rá, mint a szemefényére. A falu lakossága mindegyre körüljárja a gépeket és csodálja. Székely István pedig magyarázza, hogyan kell használni, rendbetartani a drága jószágokat.

A gépek megérkezése óta a falu dolgozó népe még nagyobb lelkesedéssel készül a tavaszi vetési munkálatokra. A legjobb minőségű magvakat válogatják ki és szabályosan végzik a csiraképeség vizsgálatot. Figyelik az időt, mely egyre tavasziasabbá válik és várják a pillanatot, amikor hozzákezdhetnek a nagy munkához.

KARSAI MIHALY

SZABOTÁLÓ NAGYGAZDÁKAT LEPLEZETT LE A KISKÜLLŐI FÖLDMUNKÁS SZAKSZERVEZET

MEDGYES. — (Levelezőnk írja). A Földmunkások Szakszervezetének kisküüllőmegei szervezete a dolgozó földművesek megsegítése érdekében egyre erőteljesebb harcot folytat a falvak kizsákmányoló nagygazdái ellen. Az utóbbi hónapban számtalan nagygazdát leplezett le, akik nem voltak hajlandók alkalmazottaik és munkásaik számára a törvényesen járó illetményt kifizetni.

A szabotáló nagygazdákat a népbíróság, illetve a Munka Kamara útján kötelezték az alkalmazottak kifizetésére. Január hónapban Poeti Ernest Aczél községbeli, Regula Mihai Spard községi, Craciun Niculescu Ruzsai, Anna Plesca, Roman Aurél Roman S. Ioan, Sarbu Niculaje bürgözdai és Soaita Dumitru százkézdai nagygazdákat, összesen 117.303 lej pénzzel megfizetésére kötelezték.

BABAN TRAIAN

BIZTOSITJÁK A RIZSTERMELŐKNEK A VETŐMAGOT

BUKAREST. — (Rador.) A Kereskedelmi és a Közellátási minisztérium körlevelét intézett valamennyi megyei kereskedelmi igazgatósághoz, amelyben rámutat arra, hogy azok a kistermelők, akik nagyobb területen szándékoznak rizst termelni, mint amekkorára számukra vetőmagot hagytak, visszatartják vetési célra a szabad kvótában meg hagyott, de még be nem adott rizsből a szükséges mennyiséget. Ezenkívül a járási mezőgazdasági kirendeltség igazolványa alapján még 30 százalékos tartarékot is visszatarthatnak. A 30 százalékos tartalékot azok a termelők is visszatartják megfelelő igazolvány alapján, akiknek rendelkezésükre áll a rizstermelésre terve vett területre szükséges vetőmag.

Azt a rizsmennyiséget, amely a vetések után megmaradt, át kell adni a Romcerealmak legkésőbb 1949 július 15-ig a szabad kvótára vonatkozó rendelkezések értelmében. Azokat, akik a mezőgazdasági kamarai kirendeltségek igazolványai nélkül tartanak vissza rizst, vagy nagyobb mennyiséget, mint amennyi az igazolványban szerepel, továbbá azokat, akik a vetés után nem szolgáltatják be a megmaradt mennyiséget, a gazdasági szabotázs törvény értelmében büntetik.

SZÜLŐÖTHON ARANYOS-MEGGYESEN

A szatmármegyei Aranyosmeggyes községben a napokban avatták fel a szülőöthont, amelyet Elena Banciuáról neveztek el. A szülőöthon 5 személy befogadására képes és a községhez egy-egy szárnyában van elhelyezve. A szülőöthon átvételkor a jelenlegi körösvárosi közösi dolgozó földművesei nevében köszönetet mondott a Román Munkás pártnak, a Romániai Demokrata Nők Szövetségének és a többi tömegszervezetnek, valamint Rácz János községi jegyzőnek, akik messzemenően támogatták a szülőöthon létrehozását.

Az egységesítő kongresszus tiszteletére

Az ifjúság munkások után, most már a falusi fiatalok is önkéntes munkát vállaltak

KOLOZSVÁR. — Nagygyűlés volt. A kolozsmegyei ifjúsági szervezetek egységesítése. Miután elhangzottak az ünnepi beszédek, a küldöttek tagjai szólaltak fel. Munkásifjak, akik üzemből és termőföldek mellett meghuzódó falvakból jöttek Kolozsvárra, hogy forradalmi szervezetbe tömörüljenek. Az üzemi ifjúsági többletermelésről számoltak be. Arról, hogy mit végeztek és a továbbiakban mit fognak tenni az egységesítő kongresszus tiszteletére.

Elsőnek a kolozsvári vasúti főműhelyek ifjai sorolták el, a többiek nagy tetszésnyilvánítása közepette munkavállalásaikat:

— Egy mozdony nagyjavítását és 13 vasúti kocsi újjáépítését végeztük el, önkéntes munkával.

A RATA-műhely ifju dolgozói következtek ezután. Szerényen jelentette be a megbízott a munkavállalást:

— Gépkocsit készítettünk — ócskavasból. A hulladéktelepről szedjük össze az alkatrészeket, mindegyikünk megjavít egyet-egyét s aztán közös erővel új autót építünk.

A kolozsszentmártoni dolgozó földművesifjak számoltak be munkavállalásukról. Fertegetes teps fogadta a felszólalót, aki a következőket mondotta:

— Az özegeknek segítettünk a vetés előkészítésében. Amikor sor jön rá, vetünk is számukra. Kutat is javítottunk, szükség volt rá nagyon. Elvégeztük a kongresszus tiszteletére...

Szinpompás viseletbe öltözött földművesifjak tettek jelentést ezután. A bánffyhyunyadi ifjak kiküldöttel. Három hadiözegek javításáról számoltak be, két hid újjáépítéséről és egy, 100 méter hosszúságú, egy méter mélységű vízlevezető árkot ástak.

A hidalmási ifjak következtek. Ők két kutat javítanak meg s kitakarítják a közösi legelőt. Majd Borsa küldöttel szólaltak fel:

— Eddig a kulturházat javítottuk meg, s vállaljuk, hogy munkával segítjük a rászoruló szegény parasztokat...

A kalotai ifjak hat hidat javítanak meg, s egy hat kilométer hosszúságú utszakaszt. Papfalva dolgozó földműves ifjai a kulturház felépítését végzik el önkéntes munkával.

Ez után az üzemi ifjúság munkások következtek megint, majd az értelmiségi ifjak. Munkát vállaltak valamennyien. Építést, többletermelést és tanulást a dolgozó ifjúság egységesítő kongresszusa tiszteletére, hogy így hozzájáruljanak az Állami Terv sikeres és mielőbbi megvalósításához. (ékj)

Ismerjük meg a kolhozot! (III.)

A gépesített szovjet mezőgazdaság

A kolhozok rohamos fejlődésének — a régi, elmaradott mezőgazdaság kezdete egybeesett a traktorok tömeges alkalmazásának kezdetével. Már eleinte is, a kolhozmozgalom indulása idején, felismerték a szovjet dolgozó parasztokat, milyen segítséget jelent nekik a traktor. Akkoriban még csak egy-egy traktor került le kolhozokba. A szovjet parasztok csapatosan jártak a traktor megtekintésére, hogy lássák, milyen munkát végez, hogyan dolgozik az egy-egy ember nem bírt vele.

HAMAROSAN RAJÜTTEK

hogy a traktor előnyeit csak akkor élvezhetik, ha összefognak, közösen művelik meg a földjeiket. Es egyenkéntre elárastották a szovjeteket traktorigénylési kérelmekkel. 1929 volt a Szovjetunió falvaiban a nagy fordulat éve. Ebben az esztendőben jelentek meg tömegesen a traktorok a kolhozokban. Megjelentek hatalmas lökést adott a kolhozok fejlődésének. De az „acél lo” (ahogyan a szovjet parasztozok a traktort elnevezik) jelentősége nemcsak a kolhozok anyagi helyzetének javulásában mutatkozott meg. Hatása abban is érezhető volt, hogy minél több traktor került a kolhozokba, annál erőteljesebben fokozódott a középparasztozok áramlása a kolhozok felé.

Eleinte egyes kolhozok vásárolták a traktorokat. Minden társas gazdaság egy-két gépet. Hamarosan bebizonyosodott, hogy a gépesítés ilyen módja nem vezet célra. A szövetkezten levő traktorok karbantartása, gondozása nagy nehézségekbe ütközött. Hiányoztak a kolhozokban azok a gépek és eszközök, amelyek a traktor gazdaságos kihasználását biztosítják. Ezek az okok tették szükségessé olyan szervezetek létesítését, amelyek lehetővé teszik a traktor teljes kihasználását, szakosított kezelést és megnyitják a további fejlődés útját.

GÉPÁLLOMÁS ÉS KOLHOZ

A gép- és traktorállomások az állam szervezi és tartja üzemben, saját költségén. Az állomásoknak javítóműhelyük, műszaki és gazdasági személyzetük van. Felszerelésük a lehető legkorszerűbb. Egyetlen feladatuk a kolhozok kiszolgálása. A gép- és traktorállomásoknak saját vetererületük nincsen. Egy-egy gép- és traktorállomásnak 84 traktorja van. (15 lóerős traktorokat véve alapul, összesen 1200 lóerőt képvisel ez a 84 traktor.) Van továbbá — ugyancsak átlagosan — 22 arató-cseplőgépe, 14 kombinált cseplőgépe, 60 traktorvontatásu ekeje, 18 traktoros boronája, 22 kultivátora, 29 traktorvontatásu gabonavetőgépe és sok más gépe. Minden gép- és traktorállomás szerződéses alapon működik együtt egy-egy kolhozcsoporthal. Körülbelül 30 kolhozot lát el egy állomás. Az a szerződés, amelyet a gép- és traktorállomás külön-külön minden kolhozal megköt, feltüntet mindkét fél kötelezettségét. A szerződésben foglaltak betartásáért a traktorállomás is, meg a kolhoz is felelős.

Felülvizsgálatra megidézett nyugdíjasok névsora

KOLOZSVÁR. — A hivatalos lap február 12-1 36. számában megjelent 17.919. számú munka- és népjóléti miniszteri rendelet értelmében, mindazok a rokkantak, akiknek nyugdíjjogosultságát 1948 december 31-ig bezárólag megállapították, felülvizsgálatra kötelesek megjelenni, hogy a besoroló bizottság megállapítsa rokkantságuk fokát. Az állami biztosítás megszervezéséről szóló törvény 16. szakasza értelmében ugyanis rokkantsági nyugdíjban azok az alkalmazottak részesülnek, akik teljesen vagy csak bizonyos időre veszítették el munkaképességüket. Nyugdíjjogosultság szempontjából, három csoportba osztják be a jogosultakat. Az első csoportba tartoznak azok, akik rokkantságuk miatt teljesen munkaképtelenek és állandóan szükségük van valakinek a gondozására. Másodfokú rokkantságnak számít a teljes munkaképtelenség, a rokkantnak azonban nincs szüksége más személy támogatására. A harmadik csoportba azok tartoznak, akiknek munkaképtelensége csak részleges.

A rokkant nyugdíjasok felülvizsgálását a napokban megkezdik Kolozsváron. A névsort lapunkban folytatódóan közöljük.

Groszman Izidor (1) Fűrőd-utca 23, Mészáros András (2) Töközi-utca 33, Kovács Sándor (3) Hosszu-utca 49, Podoba Florica (6) Vasut-utca, Józsa Márton (7) Méhes-utca 52, Szigmond István (8) Téglás-utca 85, özvegy Szabó Zsuzsa (9) Botond-utca 2, Váradi Rozália (10) Jobbágy-utca 10, Gyárfás Ferenc (11), Augusztus 23-utca 33, Váradi Sámuel (12) Horea-ut 64, Campean Vasile (18) Zsilvölgyi-utca 1-3, Sárodi

Vanda (101) Szabadság-tér 14, Abraham Lajos (102) Ráska Lea-utca 56, Kemenes Miklós (80) Horea-ut 26, Flobert Adolf (81) Budai Nagy Antal-utca 53, Bereczki Anasztázia (83) Hajnal-utca 2, Balaskó Borbála (84) Hadak-utja 81, Abraham Mihály (85) Buza-utca 18, Szalma János (87) Kézai-utca 12, Derzsi Zsuzsa (90) Szondy-utca 64, Fehér Eszter (93) Nádastorok-utca 89, Balogh József (94) Szent László-utca 31, Vogl Ferenc (96) Deportáltak-utja 86, Verdes Ibolya (97) Pacsirta-utca 1, Fülöp Gáspár (181) Gépész-utca 20, Mircean Dumitru (183) Csaba-utca 38, Csiperi Mária (184) Nemere-utca 31, Becsek Karolina (186) Vörös Hadsereg-utja 66, Weisinger Ferenc (190) Mocioni-utca 6, Turdeanu Maria (191) Horea-ut 78, Simon Dénes (192) Vörös Hadsereg-utja 57, Todorean Ecaterina (194) Petőfi-utca 17, Horváth János (198) Máramaros utca 50, Veres Mihály (199) Csaba

utca 22, Armenan L. Maria (22) Fráta község, Bota Samu (23) Apor-utca 4, Bohus János (24) Berek-utca 53, Bentea Francis (26) Kossuth Lajos-utca 24, Pavlovici Varvara (30) Lantos-utca 10, Zaharia Iuliu (121) Balcescu-utca 23, Simton Samuila (123) Dézsma-utca 20, Moldován József (129) Szentgyörgyhegyi-utca 2, Fekete Zoltán (131) Apponyi-utca 31, Muresan Ecaterina (132), Paner Karolina (133) Akácfa-utca 22, Rosca Vasile (134), Rusu Teodora (136) Monostori-ut 102, Szócs Katalin (137) Kövespad-utca 22, Sirca Gheorghie Forgács-ut község.

A nevek után zárójelbe tett szám az illető nyugdíjas ügyszámának számát jelenti.

A fenti nyugdíjasok idezőjük átvételére, a jelen közlemény megjelenésétől számított 48 órán belül, kötelesek az illetékes kerületi Miliciánál jelentkezni, személyesen vagy megbízott útján.

Dés köszönti a miliciát

A távoliból katonanótát hoz a szél. Nők és férfiak éneklik. Pillanatok alatt tömeg verődik össze az utcán. Az utca végén eddig nem látott új egyenruhába öltözött alakulat közeledik. Új arcu férfiak és nők vonulnak vadonatúj acélkék egyenruhában DÉS utcáin. Sugárik róluak az öntudat.

Az összeverődött tömeg eleinte csak suttogva adja tovább a szót: — A milícia!

Aztán váratlanul dörgő éljenzés és taps csattan fel. A dolgozó nép üdvözli érdekeinek, a demokrá-

ciának új öreit.

Az örömtől sugárzó tömeg között itt-ott egy-két elkomorodott arcot is látni lehet. A levitézlett pénzemberek, feketézők néznek konokul a miliciára, aztán lassan odébb kullognak. Mintha megérezték volna, hogy a milícia az egykori népnnyuzó csendőrségtől és rendőrségtől eltérően, többé nem az ő érdekeiket védi. És ebben igazuk is van.

Ezért tapsol, ezért éljenez DÉS dolgozó népe.

DARÓCZI MÁRTON levelező.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Március 1-én, kedden este fél 8 órakor: **ÁRIA EST.** Operarészletek, zenekari kísérettel. Bérletszűnet.

Március 3-án, csütörtökön este fél 8 órakor: **ELADOTT MENYASSZONY.** Vigopera. Bérletszűnet.

Március 6-án, vasárnap este fél 8 órakor: **CSODADOKTOR.** Vigopera. **EGY UKRÁN FALU — MAROSSZEKI HEGYEKBE — ROMÁN RAPSZÓDIA.** Népi táncjátékok. Bérletszűnet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Március 2-án, szerdán este fél 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.** D-bérlét.

Március 4-én, pénteken este fél 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.** E-bérlét.

Március 5-én, szombaton este fél 8 órakor: **PYGMALION.** Bérletszűnet.

Március 6-án, vasárnap délután 4 órakor: **LÉGY JÓ MINDHALÁLIG.** Bérletszűnet.

Március 9-én, szerdán este fél 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.** Bérletszűnet.

Március 11-én, pénteken este fél 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.** Bérletszűnet.

Március 12-én, szombaton délután 4 órakor ifjúsági előadás: **PYGMALION.**

Március 12-én, szombaton este fél 8 órakor: **BOLONDOS VASÁRNAP.** Bérletszűnet.

MOZIK MŰSORA:

POPULAR: Serenada. (Dalol a sziv.) URANIA: Korunk legidősebb problémája filmen. Az orosz kérdés. Előadások kezdete: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ (volt SELECT): Serenada. (Dalol a sziv.) Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

CAPITOL: Mi srácok. Francia vígjáték. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKÁS (volt RIO): Hamupipőke. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor. Vasárnap matiné. Magyar filmfelirattal.

VÖRÖS CSILLAG (volt CORSO): A Hídcei tragédia. Lidice cseh falu borzalmas pusztulása. — Előadások kezdete: 4, 6, 8-kor.

ÚJ IDŐK: 1. URSS Híradó. 30. sz. 2. A sejték életéből. 3. A csontfaragás művészete. 4. Ascania Nova 5. Tudomány és technika. 77. sz. SZINES FILM. Előadások kezdete: 3—10-ig. Vasárnap számozott helyek. Matiné vasárnap 11 és 12 órakor.

ADÁS-VÉTEL

SZALMA és széna bármilyen kis, vagy nagy mennyiségben állandóan kapható. Baromvásártér 4., a szénapiacon. Tkv. 168

KÖZPONTIFUTÉSI, vízvezeték, gázvezeték, csöveket idomdarabokat és berendezési tárgyakat magas áron veszek. Kolozsvár, Traian 13.

ELADÓ egy süllyesztős Singer varrógép. Bezerédi-utca 18., ajtó 1. 1206

KISEBB ház anyaga, jó pléh fedéllel olcsón eladó. Érdeklődni Malom-utca 1. 1137

EGY jókarban levő tangóharmonikát keresünk megvételre. Népi Önszervező Egyesület, Vörös Hadsereg-utja 11. 1177

ELADÓ kereszthúros rövid zongora, modern ebédlő és kombinált, lakkozott szekrény és más butordarab. Goethe-utca 1. 1226

ELADÓ modern kombinált ebédlő. Horváth, Farkas-utca 7., ajtó 13. 1245

ELADÓ Standard rádió, jókarban. János vitéz 2. 1231

ELADÓ új Continental, hordozható táskairógép. Pata 9. 1232

ELADÓ háromhullámos rádió. — Főtér 22., ajtó 2. 1233

ELADÓ használt polirturos félháló 5000 lej. Cim a kiadóban. 1235

RÁDIO, modern, sürgősen eladó. Érdeklődni Szappan-utca 32. 1246

ELADÓ két tonnás teherautó 4 BB Ford 6 drb. 60 százalékos gumival. Gheorgheni, Arany János-utca 14. Kercsó. 1241

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Lezártabb hirdetés díja 10 szög 30—50 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő.

MODERN butorok, Hanau álló quarzlámpa, eladó. Petőfi-utca 3., I. emelet 5. 12—1 között. 1237

NEGYVENLITÉRES zománczott üst, 15 literes vasfazék, ventilátor, fűvágógép, 15 méter öntözőcső (kifogástalan), vaságyak, butorok, íróasztalok, belgatókrok, templomi kehely, nagyméretű faragott aranyráma. Kertész, Petőfi-utca 27. 1248

GYALUPAD szerszámmal, két ágsodrony, férfikerékpár, jó állapotban, eladó. Forduló-utca 6., ajtó 7. 1249

ELADÓ 1.50 méter széles, 2.20 méter hosszú, világosszürke, tiszta gyapjú puha női szövet. Bővebbet „Dolgozó Nő” kiadványtalában, Főtér 10. szám, I. emelet. Gr. 102

MEGVÉTELRE keresek egy Patent szemfelszedő tüt. Dávid Ferenc 9. 1234

MODERN butor és stílbutor olcsón eladó. Érdeklődni azonnal. — Arany János 15., II. 5. 1242

MODERN konyhaberendezés, járókák gyermekágy, szép dió kombinált szekrény, rőkamie, nagyon olcsón eladó. Grätz asztalosság, Ciura 2. Triska-háznál. 1229

ELADÓ kitűnő állapotban levő kétlovas szekér. Györgyalvi-ut 26., vagy: Telefon: 12—55. 1236

GYERMEKKOCSI, mély, fehér, jó állapotban eladó Görögtemplom-utca 9. Felső csengő. 1244

INGATLAN-LAKÁS

DOHÁNY-UTCA 19, egész ház, vasállványos ruhafogas, zománczott fürdőkád melegítő rézhengerrel eladó. Ertekezni ott. 1200

MEGVÁSÁROLOK házat magános embertől vagy idősebb házaspártól. Amíg élnek, benne lakhatnak. — „Terno”, Kádár-utca 2. 1239

ELADÓ sürgősen Traian-ut mellett, Zug-utca 1. szám, 2 szoba, konyha, raktárhelyiség, pincéből álló házastelek 100.000 lejért. Kizárólagos megbízott, „Terno”, Kádár-utca 2. 1239

ELADÓ olcsón Donath-negyedben szép, bekerített, 800 négyzetméteres villatelek, 18 darab termőfával, kut, villany. „Terno”, Kádár-utca 2. — 1239

MIELŐTT házat, telket, öröklakást akar venni, eladni, forduljon bizalommal VULCAN ingatlanforgalmi irodánkhoz. Beköltözhető családi házak 110.000—600.000 a város bármely részében sürgősen eladók. — Molotov (Deák Ferenc) 24. Telefon: 12—64. Tkv. 165

ALLAST KERES

GYÜMÖLCSFAK takarítását, átültetéseket s egyéb kerti munkát vállalok. Cimeket kérek a kiadóba „Tapasztalt” jellegre. 1230

FŐZNI, varrni tudó nő állást keres vidéken is. Cimeket a kiadóba kér „Varrni tudó” jellegre. 1240

ÖNÁLLÓAN, jól főző bejárónő állást keres. Csóka-utca 17. Árpád-ut végén. 1238

GYAKORLOTT gyümölcskertész elhelyezkedést keres. Teljes ajánlatokat Sütő Árpád, Dés, Bobalna 19 továbbít. Tkv.

ALLAST KAPHAT

KOMOLY, főzni tudó, gyermekszerető mindenest felveszek. Jelentkezni 1—3 óráig. Gelu-utca 7., alsó csengő. 1228

GÉPIRÓT keresünk, aki saját géppel egy pár napi munkát végezne diktálás után. Ugyszintén keresünk nagykocsis géppel rendelkezőket, akik jól fizetett otthoni munkát vállalnának. Jelentkezés egész nap. Rákóczi-ut 35., hátul. Tkv. 1234

MEGBIZHATÓ mindenest alkalmazok. Slova hirdetési iroda, Szabadság-tér 30. Tkv. Telefon: 14—31. Tkv. 165

RULONFELES

MENYASSZONYI ruhák, fátvólok, koszoruk, szőrmekepek kikölcsonzése „Dáhlia Műviragszalón”. Horea ut 35. Tkv. 3

ZSILETPENGEKET, borotvákat, ollókat és más vágó eszközöket olcsón és garantáltan köszörülök. Lehovits Ernő műköszörős, Széchenyi-tér 34. Tkv. 164

FIGYELEM! Tökéletes, szép, tartós ondulást „Baier” hölgyfodrásznál csináltathat. Jókai-utca 5. 1174

MENYASSZONYI ruha, fátvól és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az „Orchidea”-nál. Dózsa György-utca 22. Tkv.

SZOMBATON este 7 órakor a hetes autóbussz főteri megállójától a nyolcas megállóig elveszett három selyem férfiing Becsületes megtalálót kérem, juttassa Tache Jonescu-utca 35. alá, mosásból élő szegény asszonyról van szó. Tkv.

ELVESZTETTEM sárga női selyem salámat vasárnap este Fellegvári-utól a klinikáig. Megtalálónak új salát veszek vagy 1000 lejt adok. Budai Nagy Antal 7., II. 9. 1247

ELVESZETT fekete muff, Ercei Dénesné névre szóló különféle iratokkal. Becsületes megtalálójá adja le Jókai-utca 3. alá, házfelügyelőhöz, jutalom ellenében. 1243

HARISNYASZEMFELSZEDÉST, fejelést és minden javítást és köntést vállallok. Dávid Ferenc-utca 9. szám. 1234

GYERMEKE mosolyát pillanatkepekben örökíti meg a Sárdi-fotó. Tkv. Telefon: 14—31. Tkv. 165

Látogassuk a **Szovjet Hadsereg kiállítását** az Egyetemi Könyvtár kiállítási termében Nyitva naponta 8—13 és 15—20 órák alatt. Belépés díjlatlan!

Garázst keresünk **Tordai-ut környékén** Cim a kiadóban

Jókarban levő 16X550-es külső-belső **gumit** **kicsérélünk** 16X500-asra „Világosság” kiadóhivatala

HETI LOTO

A február 28-iki húzás eredménye:

Kihúzták a következő nyerőszámokat:

8 70 40 21 44 48 59

A heti prémium: **594.588 lej**

!SLOVA HIRDETÉS

Autó- és motorkerékpár-vezető tanfolyam kezdődik **amatőrök és hivatalos autóméchanikusok részére** kedden, március 1-én a Kolozsvári Söfőiskolában. Jelentkezni lehet az iskola székhelyén. Traian (Árpád-ut) 26 szám alatt. (Telefon: 13-76)

Veszünk egy tonnás jókarban levő **teherautót** **NAPOCHÉMIA** gyógyszergyár **Kolozsvár,** Székely Mózes-u. 5 sz.

Petróleumos vashordókat, 3 tonnás, jó állapotban levő **tehergépkocsit** keres megvételre a **VICTORIA Szövetkezet,** Kolozsvár, Szabadság-tér 21